

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEMĚNĚNÉ HORNINY (METAMORFOVANÉ) PROJEKT EU PENÍZE ŠKOLÁM OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

VY_52_INOVACE_261
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A
PŘÍRODA
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOPIS
ROČNÍK: 9

VZNIK PŘEMĚNĚNÝCH HORNIN

VZNIKAJÍ PŘEMĚNOU VYVŘELÝCH NEBO
USAZENÝCH HORNIN

VLIVEM TLAKU A TEPLoty SE MĚNÍ VNITŘNÍ
STRUKTURA HORNINY A VZNIKAJÍ **NOVÉ**
MINERÁLY

PŘEMĚNA NEBOLI **METAMORFÓZA** PROBÍHÁ
VETŠINOU VE VELKÝCH HLOUBKÁCH

DRUHY METAMORFÓZY

KONTAKTNÍ

**NA STYKU
HORNINY S
MAGMATEM**

REGIONÁLNÍ

**VNOŘENÍM USAZENÝCH
HORNIN DO VELKÝCH
HLOUBEK**

VZNIK POHOŘÍ

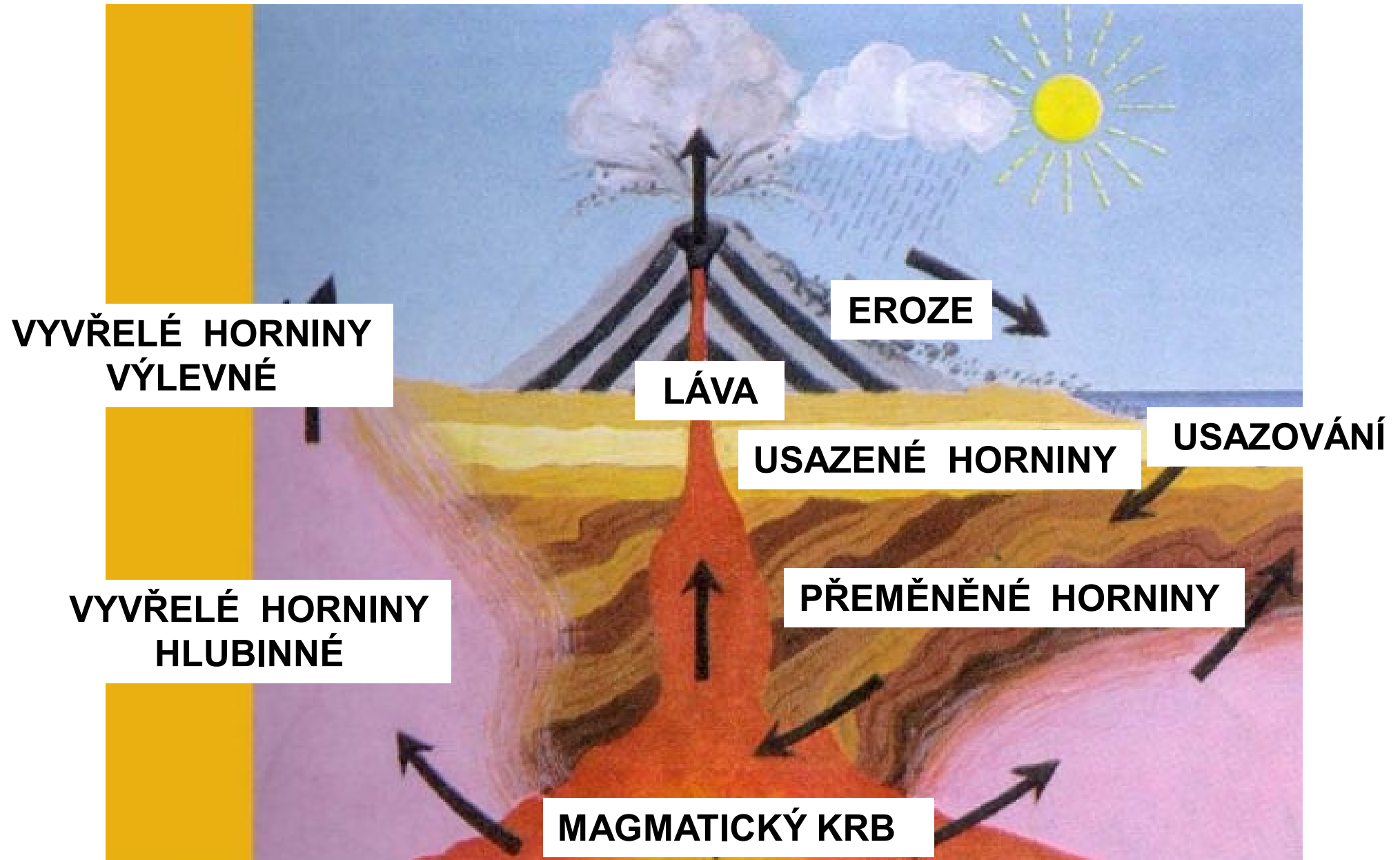
**PODMÍNKY VZNIKU PŘEMĚNNĚNÝCH
HORNIN**

TEPLOTA 200°C – 700°C

VYSOKÝ TLAK

PŮSOBENÍ HORKÝCH ROZTOKŮ

VZNIK METAMORFOVANÝCH HORNIN

FYLIT

VZNIKÁ Z **JÍLOVITÝCH USAZENÝCH HORNIN**
TLAKEM A ZVÝŠENOU TEPLOTOU
VĚTŠINOU TMAVĚ ŠEDÝ NEBO ŠEDOZELENÝ
S BŘIDLIČNATOU STAVBOU

SVOR

VZNIKÁ Z JÍLOVITÝCH BŘIDLIC
SILNĚJŠÍ METAFORMÓZOU

SVĚTLE ŠEDÝ NEBO HNĚDÝ, VRSTEVNATÝ,
BOHATÝ SLÍDOU, HRUBĚ ZRNITÝ, ČASTO
OBSAHUJE **GRANÁTY**

RULA

PARARULA
Z USAZENÝCH
HORNIN
BŘIDLIČNATÁ
PÁSKOVANÁ

PARARULA

ORTORULA
Z VYVŘELÝCH
HORNIN
PŘIPOMÍNÁ
ŽULU

ORTORULA

KRYSTALICKÝ VÁPENEC

MRAMOR

**LEŠTĚNÝ KRYSTALICKÝ
VÁPENEC - MRAMOR**

SKARN

1 cm

ZDROJE:

	http://www.tarmac.cz/dokumenty/verejne/Publikace/jstk2005_2.htm
Piotr Sosnowski, GNU	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fyllit,_k._Dewon_-_Jarno%C5%82t%C3%B3wek.jpg
Chadmull	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Phyllit_Hormersdorf.jpg
Piotr Sosnowski, GNU	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C5%81upek_muskowitowy_1.jpg?uselang=cs
Huhulenik, GNU	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Orthogneiss_Geopark.jpg
Siim Sepp, GNU	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gneiss.jpg?uselang=cs
Bugalo Snchz, GNU	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mineral_M%C3%A1rmore_GDFL020.jpg
MM, public domain	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:MarmoCipollino_FustoBasMassenzioRoma.jpg
jstuby, public domain	http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Skarn_Alta_Stock.jpg
V. Clek, D. Matjka, R. Mikuls, V. Ziegler: Prodopis IV, Scientia 2000, ISBN 80-7183-204-9	

Autor: Mgr.Bc.Miloslav Straka

**Základní škola Žďár nad Sázavou, Palachova
2189/35, příspěvková organizace**

Datum: 28.12.2011

Určeno: 9.ročník ZŠ

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Tématický okruh: Horniny – Přeměněné horniny

METODICKÝ LIST

DRUH MATERIÁLU: výuková prezentace pro žáky

CÍL: prezentace je určena jako textová podpora při výuce tématu Přeměněné horniny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY: žáci poznají základní typy přeměněných hornin a jejich vznik podle podmínek metamorfózy

KLÍČOVÁ SLOVA: přeměna hornin (metamorfoza), metamorfóza kontaktní a regionální, fylit, svor, rula, krystalický vápenec, skarn, granát

METODICKÉ POZNÁMKY: Prezentace obsahuje více informací než učebnice pro ZŠ. Záleží na vyučujícím, zda využije všechny informace pro výuku.